

Záznam z rozporového konania k návrhu novely zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov konaného 19. júna 2018 na Úrade pre verejné obstarávanie

Prítomní:

Za Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO):

Mgr. Jaroslav Lexa, JUDr. Róbert Majchrák, JUDr. Ivan Holič, JUDr. Peter Kubolek, JUDr. Viktória Országhová

Za Združenie podnikateľov Slovenska (ZPS):

Ján Oravec, Ing. Imrich Vaváček, JUDr. Renáta Nociarová

Vyššie uvedené subjekty predložili ÚVO v rámci medzirezortného pripomienkového konania k návrhu novely zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov nasledovné zásadné pripomienky, pri ktorých nastal rozpor:

ZPS:

1. V § 6 sa za odsek 9 vkladajú nové odseky 10, 11 a 12, ktoré znejú : „(10) Súčasťou výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb, a zákazky na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorej služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky (minimálne 15 % z predpokladanej hodnoty zákazky nerozdelenej na časti a 15 % predpokladanej hodnoty časti zákazky), je podrobná kalkulácia ceny po položkách tvoriacich cenu práce pri zohľadnení štandardu uvedeného v osobitnom predpise^{27b}) a určenie minimálnych a maximálnych limitov pre jednotlivé položky, pokiaľ ich zákon upravuje, ako aj percentuálny podiel ceny práce na predpokladanej hodnote zákazky alebo jej časti. Minimálnymi položkami kalkulácie ceny práce sú : a) minimálna mesačná mzda (ak sa uplatňuje ako paušálna) b) minimálna hodinová mzda (keď sa neuplatňuje písm. a)) c) trieda (zložitosti práce) a jej zodpovedajúci násobný koeficient d) odmena (percento zo základnej mzdy) e) príplatok za nadčas f) príplatok za prácu v noci g) príplatok za prácu vo sviatok h) odvody do Sociálnej poisťovne i) odvody do zdravotných poisťovní j) náhrada mzdy počas dovolenky k) cena stravného lístku 27c) l) predpokladaný rozsah počtu hodín (pokiaľ sa nejedná o služby pre ktoré je typická hodinová mzda ale vypracovanie diela) m) firemná réžia n) primeraný zisk o) tvorba sociálneho fondu.

(11) Ak uchádzač nemá sídlo v Slovenskej republike a krajina jeho sídla uplatňuje rozdielnu kalkuláciu ceny po položkách tvoriacich cenu práce, uchádzač uvedie: a) cenu práce podľa právnych predpisov v krajine jeho sídla, b) odkaz na príslušné právne predpisy c) a citáciu ustanovení týchto predpisov, ktoré ním uvedené položky upravujú.

(12) Povinnosť kalkulácie ceny práce sa netýka tých služieb, pri ktorých existujú právnym predpisom určené sadzobníky alebo verejne známe cenníky alebo sú to štátom regulované ceny. Sú nimi najmä: a) služby architektov b) služby stavebných inžinierov c) služby geodetov d) poisťovacie a zaistovacie služby e) bankové služby f) audítorské služby g) služby revízií vyhradených technických zariadení h) zdravotné služby i) dopravné služby j) telekomunikačné služby. Povinnou súčasťou kalkulácie ceny práce je vykonanie prieskumu trhu podľa § 9b s

tým, že v dokumentácii sú presne identifikované dôkazy o objektívnych zdrojoch informácií, ktoré boli použité pri určení položiek ceny práce alebo ceny práce ako celku. Pri nadlimitných zákazkách musí byť prieskum trhu urobený metodikami používanými znalcami pri zisťovaní všeobecnej ceny majetku podľa osobitného predpisu27d).“ Doterajšie odseky 10 až 12 sa označujú ako odseky 13 až 15.

Poznámky pod čiarou k odkazom 27b, 27c a 27d znie : „27b) napr. § 120 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov [treba doplniť odkaz na ustanovenia o minimálnej mzde a s tým súvisiacej kategorizácii podľa zložitosti] v súbehu s Nariadením vlády č. 408/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy. 27c) opatrenie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 533/2010 Z. z. o sumách stravného 27d) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.“

2. V § 24 odsek 1 znie : „(1) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty z použitého postupu verejného obstarávania a uchováva ich päť rokov od uplynutia lehoty viazanosti ponúk. Súčasťou dokumentácie je odôvodnenie: a) použitia rokovacieho konania, b) použitia súťažného dialógu, c) použitia zrýchleného postupu v užšej súťaži alebo v rokovacom konaní so zverejnením d) a kalkulácie ceny práce pri výpočte predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb a pri zákazkách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky a sú na to splnené podmienky podľa § 9.1 tohto zákona.“

3. V § 42 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú : „(3) Verejný obstarávateľ je povinný v súťažných podkladoch pre poskytovanie služieb a v súťažných podkladoch na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky minimálne v rozsahu § 9.1, pri ktorých kalkulácia nie je vylúčená vždy určiť: a) pravidlá na kalkuláciu ceny práce, ktorú je uchádzač povinný uvádzať v ponuke b) a pravidlá na identifikáciu mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce. Pravidlá musia zohľadňovať položky ceny práce podľa § 6 ods. 10 písm. a) až l) a položky m) a n) v súhrne, s prihliadnutím na § 6 ods. 11. Ak uchádzač neposkytuje službu, ktorej kalkulácia sa verejným obstarávateľom vyžaduje priamo ale poskytuje ju tretia osoba, potom túto kalkuláciu je povinný predložiť uchádzač za tú osobu, ktorá službu priamo poskytuje. Správnosť predloženej kalkulácie overí táto osoba. (4) Ak verejný obstarávateľ použije elektronickú aukciu a jej vplyvom je dotknutá aj cena práce, musí určiť pravidlá na kalkuláciu ceny práce po ukončení elektronickej aukcie a pravidlá identifikácie mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce.“ Doterajšie odseky 3 až 17 sa označujú ako odseky 5 až 19.

4. V § 53 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú : „(3) Pri ponukách na poskytovanie služieb a pri ponukách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky v rozsahu podľa § 6 ods. 10, komisia vždy posúdi aj kalkuláciu ceny práce. Ak kalkulácia ceny práce nie je v súlade s platnými mzdovými predpismi, komisia písomne požiada uchádzača o podrobnosti týkajúce sa tej časti ponuky, ktoré sú pre cenu práce, jej štruktúru a kalkuláciu podstatné. Pri nadlimitných zákazkách súčasne, ak ponuka neobsahuje rozhodnutie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o určení minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta podľa osobitného predpisu47a)), ktorého sa kalkulácia ceny práce týka, vyžiada verejný obstarávateľ predloženie tohto dokladu. Týmto nie je dotknuté právo odvolať sa na osobitné predpisy o tarifnej mzde. (4) Komisia zohľadní vysvetlenie kalkuláciu ceny práce uchádzačom v súlade s požiadavkou podľa odseku 3 alebo odôvodnenie mimoriadne nízkej ceny práce uchádzačom, ktoré vychádza z predložených dôkazov. Po písomnom odôvodnení mimoriadne nízkej ceny práce môže komisia vyzvať uchádzača na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia, ktorá sa

nesmie konať skôr ako päť pracovných dní odo dňa doručenia pozvánky. Komisia vylúči ponuku, ak uchádzač a) nezašle písomné vysvetlenie kalkulácie ceny práce na základe požiadavky podľa odseku 3 v lehote piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o vysvetlenie, ak komisia neurčí dlhšiu lehotu, b) predložené vysvetlenie kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3, c) nezašle písomné odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce v lehote podľa odseku 3, d) nedostaví sa po výzve komisie na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce alebo predložené odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3“. Doterajšie odseky 3 až 11 sa označujú ako odseky 4 až 13.

Poznámka pod čiarou k odkazu 47a znie : „47a § 120 zákona č. V závere je nutné riešiť aj Prechodné ustanovenia k vyššie uvedeným úpravám Čl. II. Tento zákon nadobúda účinnosť.... 2018. Zdôvodnenie: Pri viacerých verejných obstarávaníach na služby sa ukázalo, že víťazi ponúkajú nereálne nízke ceny, ktoré nepokrývajú ani minimálne náklady na mzdy a odvody pri dodržaní platných zákonov. Vyhrávajú tak uchádzači v obstarávaníach, kde jediným kritériom je najnižšia cena, ktorá je nereálna a vôbec nikto sa nezaoberá otázkou, či pri takejto cene sa dajú dodržať platné normy upravujúce dane, odvody a minimálnu mzdu. Sme presvedčení, že uvedenou navrhovanou úpravou, z ktorej vyplynie povinnosť predloženia kalkulácie ponúkanej ceny pri dodávkach služieb, sa odbúrajú tieto nezdravé praktiky hraničiace s podozrením porušovania zákona.

Výsledok rozporového konania:

Na základe prerokovania predmetných pripomienok bol rozpor riešený nasledovne:

Pripomienka:

1. V § 6 sa za odsek 9 vkladajú nové odseky 10, 11 a 12, ktoré znejú : „(10) Súčasťou výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb, a zákazky na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorej služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky (minimálne 15 % z predpokladanej hodnoty zákazky nerozdelenej na časti a 15 % predpokladanej hodnoty časti zákazky), je podrobná kalkulácia ceny po položkách tvoriacich cenu práce pri zohľadnení štandardu uvedeného v osobitnom predpise 27b) a určenie minimálnych a maximálnych limitov pre jednotlivé položky, pokiaľ ich zákon upravuje, ako aj percentuálny podiel ceny práce na predpokladanej hodnote zákazky alebo jej časti. Minimálnymi položkami kalkulácie ceny práce sú : a) minimálna mesačná mzda (ak sa uplatňuje ako paušálna) b) minimálna hodinová mzda (keď sa neuplatňuje písm. a)) c) trieda (zložitosti práce) a jej zodpovedajúci násobný koeficient d) odmena (percento zo základnej mzdy) e) príplatok za nadčas f) príplatok za prácu v noci g) príplatok za prácu vo sviatok h) odvody do Sociálnej poisťovne i) odvody do zdravotných poisťovní j) náhrada mzdy počas dovolenky k) cena stravného lístku 27c) l) predpokladaný rozsah počtu hodín (pokiaľ sa nejedná o služby pre ktoré je typická hodinová mzda ale vypracovanie diela) m) firemná réžia n) primeraný zisk o) tvorba sociálneho fondu.

(11) Ak uchádzač nemá sídlo v Slovenskej republike a krajina jeho sídla uplatňuje rozdielnu kalkulácia ceny po položkách tvoriacich cenu práce, uchádzač uvedie: a) cenu práce podľa právnych predpisov v krajine jeho sídla, b) odkaz na príslušné právne predpisy c) a citáciu ustanovení týchto predpisov, ktoré ním uvedené položky upravujú.

(12) Povinnosť kalkulácie ceny práce sa netýka tých služieb, pri ktorých existujú právnym predpisom určené sadzobníky alebo verejne známe cenníky alebo sú to štátom regulované ceny. Sú nimi najmä: a) služby architektov b) služby stavebných inžinierov c) služby geodetov d) poisťovacie a zaisťovacie služby e) bankové služby f) audítorské služby g) služby revízií vyhradených technických zariadení h) zdravotné služby i) dopravné služby j) telekomunikačné služby. Povinnou súčasťou kalkulácie ceny práce je vykonanie prieskumu trhu podľa § 9b s tým, že v dokumentácii sú presne identifikované dôkazy o objektívnych zdrojoch informácií, ktoré boli použité pri určení položiek ceny práce alebo ceny práce ako celku. Pri nadlimitných zákazkách musí byť prieskum trhu urobený metodikami používanými znalcami pri zisťovaní všeobecnej ceny majetku podľa osobitného predpisu 27d).“ Doterajšie odseky 10 až 12 sa označujú ako odseky 13 až 15.

Poznámky pod čiarou k odkazom 27b, 27c a 27d znie : „27b) napr. § 120 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov [treba doplniť odkaz na ustanovenia o minimálnej mzde a s tým súvisiacej kategorizácii podľa zložitosti] v súbehu s Nariadením vlády č. 408/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy. 27c) opatrenie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 533/2010 Z. z. o sumách stravného 27d) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.“

2. V § 24 odsek 1 znie : „(1) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty z použitého postupu verejného obstarávania a uchováva ich päť rokov od uplynutia lehoty viazanosti ponúk. Súčasťou dokumentácie je odôvodnenie: a) použitia rokovacieho konania, b) použitia súťažného dialógu, c) použitia zrýchleného postupu v užšej súťaži alebo v rokovacom konaní so zverejnením d) a kalkulácie ceny práce pri výpočte predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb a pri zákazkách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky a sú na to splnené podmienky podľa § 9.1 tohto zákona.“

3. V § 42 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú : „(3) Verejný obstarávateľ je povinný v súťažných podkladoch pre poskytovanie služieb a v súťažných podkladoch na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky minimálne v rozsahu § 9.1, pri ktorých kalkulácia nie je vylúčená vždy určiť: a) pravidlá na kalkuláciu ceny práce, ktorú je uchádzač povinný uvádzať v ponuke b) a pravidlá na identifikáciu mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce. Pravidlá musia zohľadňovať položky ceny práce podľa § 6 ods. 10 písm. a) až l) a položky m) a n) v súhrne, s prihliadnutím na § 6 ods. 11. Ak uchádzač neposkytuje službu, ktorej kalkulácia sa verejným obstarávateľom vyžaduje priamo ale poskytuje ju tretia osoba, potom túto kalkuláciu je povinný predložiť uchádzač za tú osobu, ktorá službu priamo poskytuje. Správnosť predloženej kalkulácie overí táto osoba. (4) Ak verejný obstarávateľ použije elektronickú aukciu a jej vplyvom je dotknutá aj cena práce, musí určiť pravidlá na kalkuláciu ceny práce po ukončení elektronickej aukcie a pravidlá identifikácie mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce.“ Doterajšie odseky 3 až 17 sa označujú ako odseky 5 až 19.

4. V § 53 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú : „(3) Pri ponukách na poskytovanie služieb a pri ponukách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky v rozsahu podľa § 6 ods. 10, komisia vždy posúdi aj kalkuláciu ceny práce. Ak kalkulácia ceny práce nie je v súlade s platnými mzdovými predpismi, komisia písomne požiada uchádzača o podrobnosti týkajúce sa tej časti ponuky, ktoré sú pre cenu práce, jej štruktúru a kalkuláciu podstatné. Pri nadlimitných zákazkách

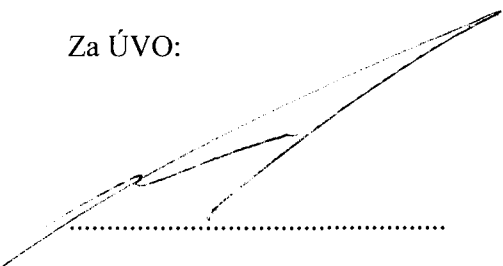
súčasne, ak ponuka neobsahuje rozhodnutie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o určení minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta podľa osobitného predpisu(47a)), ktorého sa kalkulácia ceny práce týka, vyžiada verejný obstarávateľ predloženie tohto dokladu. Týmto nie je dotknuté právo odvolať sa na osobitné predpisy o tarifnej mzde. (4) Komisia zohľadní vysvetlenie kalkuláciu ceny práce uchádzačom v súlade s požiadavkou podľa odseku 3 alebo odôvodnenie mimoriadne nízkej ceny práce uchádzačom, ktoré vychádza z predložených dôkazov. Po písomnom odôvodnení mimoriadne nízkej ceny práce môže komisia vyzvať uchádzača na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia, ktorá sa nesmie konať skôr ako päť pracovných dní odo dňa doručenia pozvánky. Komisia vylúči ponuku, ak uchádzač a) nezašle písomné vysvetlenie kalkulácie ceny práce na základe požiadavky podľa odseku 3 v lehote piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o vysvetlenie, ak komisia neurčí dlhšiu lehotu, b) predložené vysvetlenie kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3, c) nezašle písomné odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce v lehote podľa odseku 3, d) nedostaví sa po výzve komisie na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce alebo predložené odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3“. Doterajšie odseky 3 až 11 sa označujú ako odseky 4 až 13.

Poznámka pod čiarou k odkazu 47a znie : „47a § 120 zákona č. V závere je nutné riešiť aj Prechodné ustanovenia k vyššie uvedeným úpravám Čl. II. Tento zákon nadobúda účinnosť..... 2018. Zdôvodnenie: Pri viacerých verejných obstarávaníach na služby sa ukázalo, že víťazi ponúkajú nereálne nízke ceny, ktoré nepokrývajú ani minimálne náklady na mzdy a odvody pri dodržaní platných zákonov. Vyhrávajú tak uchádzači v obstarávaníach, kde jediným kritériom je najnižšia cena, ktorá je nereálna a vôbec nikto sa nezaobrá otázkou, či pri takejto cene sa dajú dodržať platné normy upravujúce dane, odvody a minimálnu mzdu. Sme presvedčení, že uvedenou navrhovanou úpravou, z ktorej vyplynie povinnosť predloženia kalkulácie ponúkanej ceny pri dodávkach služieb, sa odbúrajú tieto nezdravé praktiky hraničiace s podozrením porušovania zákona.

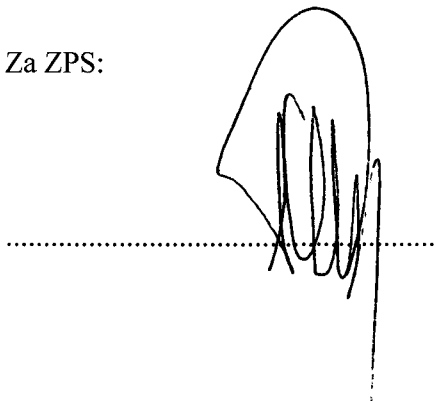
Riešenie rozporu:

Rozpor pretrváva, potrebná následná diskusia ÚVO o tom, ako zakomponovať do zákona povinnosť overiť ponukovú cenu, aby bola v súlade s tvorbou ceny atď'. (§ 6 ods. 10).

Za ÚVO:

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping, sweeping strokes that form a complex, somewhat abstract shape. The signature is written above a horizontal dotted line.

Za ZPS:

A handwritten signature in black ink, featuring a large, rounded initial stroke followed by several vertical, slightly wavy lines. The signature is written above a horizontal dotted line.

Bratislava, 19. júna 2018